

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćta je zaokupio u novinarstvu 4 for. sr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan pristom poslati 5 for. 10 kr. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za sledeće oglašavanje: 4 kr. sr. — Za linije za prvoput: 2 kr. sr. — Za druge oglašaje ili pojedine članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak po svakoj pojedinoj liniji 2 kr. sr.

Zvanična čast.

C. kr. hrvatsko-slavonsko-financijsko ravništvo imenovalo je bivše konceptiste financijskog odsjeka banskog vijeća Stjepana Baraca i Skendera Vrabca, bivšeg banskog konceptualnog kancelistu Iliju Popovića te kod koncepta upotrebljene vježbenike Ferdinanda grofa Oršića i Abela Luksića, c. k. financijskim konceptistima.

U Zagrebu 7. studena 1850.

C. k. ministerijalni savjetnik i chef financijskih zemaljskih oblasti u Hrvatskoj i Slavoniji, Kappeler, s. r.

Razpis ministarstva bogoslovja i nauka od 4. listopada 1850. kojim se obznanjuje previšnjom odlukom od 29. rujna 1850. odobreni pripremeni propis o pravoslavnoj akademiji u Zagrebu.

Nj. veličanstvo dostojalo je na predlog ministra bogoslovja i nauka previšnjom odlukom od 29. rujna 1850. odobriti sljedeći pripremeni propis o pravoslavnoj akademiji u Zagrebu:

Pripremeni propis o pravoslavnoj akademiji u Zagrebu.

§. 1. Budući od dana do dana više treba vjernih državnih urednika i odvjetnika (advokata), koji su se dovoljno upoznali sa napredci znanosti i pozitivnoga zakonodavstva: zato je zaključeno, preustrojiti kr. pravoslavnu akademiju zagrebačku; i ovo preustrojenje zadržat će do tle, dok moguće bude, pretvoriti istu akademiju u pravi fakultetski nauk s akademikom slobodom učenja i podučavanja.

§. 2. Akademija zagrebačka zvat će se donde: „c. kr. pravoslavna akademija“, i dobit će iz državnih blagajnice doplate, potrebite, da se preustrojenje ovo izvesti može.

§. 3. Uredit će se tako, da svaki, ko misli stupiti u službu državnu, u odvjetništvo ili bilježništvo, u istoj navršiti može zakonom zahtijevano vrijeme nauka, za sada od tri, kasnije pak od četiri godine.

Jedino kandidati časti juridičkoga doktorata bit će obvezani, dok se ova akademija nepretvori u pravi fakultet, od toga četverogodišta, što se za doktorat iziskuje, svakako barem dva semestra provesti na kojem anstranskom ili pak inostranom sveučilištu, gdje postoji sloboda učenja i podučavanja.

§. 4. Professori, namješteni na ovoj c. kr. pravoslavnoj akademiji, imaju se smatrati kao državni urednici; uživaju ustanovljenu za redovite professore od 10 do 10 godina (§. 16.) rastuću plaću, i jesu u VII redu nadnevnicah.

§. 5. Ovi će se professori na predlog ministra javne nastave privremeno imenovati, i to po pravilu za sada na tri godine danah, po nj. veličanstvu cesaru ili putem poziva, ili putem razpisnoga konkursa ili usljed podnešenih natječajnih ispitah. Na rečeno tri godine, ako za istih sposobnost svoju zasvedoče, i usljed toga ako komičnu potvrdu zadobiju, uračunat će im se u svakom obziru tako, kao da su ih u definitivnoj službi proveli.

§. 6. C. kr. pravoslavna akademija stoji pod neposrednim upravljanjem direktora; a za direktora moći će opozivno naimenovan biti i koigod od redovitih professorah akademije.

Direktora počinjeno je sve ostalo učiteljstvo, professori, suppleti, adjunkt, učitelji jezika, i podvornitelji akademički.

Ako bi direktor zapriečen bio, zamjenjuje ga onaj redoviti professor, koji je po vremenu službe svoje najstariji.

§. 7. Direktor dobit će u ime toga, što će obavljati poslove direktorata, godišnju nagradu od 300 forintih, a osim toga paušal od 100 for. za upravljanje poslovah pisarničkih, i za nabavljanje materialah, za pisanje potrebitih.

§. 8. Direktor upravlja nauke na ovom zavodu, i odgovoran je kako za znanstveni i politički pravac toga zavoda, tako i za materialno stanje njegovo.

Isti direktor obkćerbljuje upisivanje učenikah; porazumjevi se s professori ustanovljuje, kako će se razdijeliti ure predavanja; nadgleda obdržavanje ispitah; vidimuje ispitne svjedodžbe; bdi je nad članovi učiteljstva, kako izvršuju učiteljske svoje dužnosti; rukuje zapt školski (disciplinu); i po banu hrvatskom i slavonskom podnosi izvještja i predloge ministarstvu nauka.

§. 9. Znamenitije poslove, tičuće se nauka, discipline i materialnoga stanja, pretresuje direktor u urednih i izvanrednih sednicah, u koje će dolaziti svi na akademiji služeći članovi učiteljstva akademickoga, gdje će takodjer, izuzamši učitelje jezika i adjunkte, i pravo odvjeta imati.

Medjutim odluka većine nevezuje direktora u slučaju, ako se po njegovom mišljenju ovršba odluke neslaže s odgovornostju, koju glede učilišta ponajbliže on imade.

§. 10. Zapisnici vijećanjah o takovih sednicah imaju se uz osam danah u izvorniku razgleda radi poslati po banu ministarstvu nauka.

§. 11. C. kr. pravoslavna akademija stoji pod banom tako, što će on riešavati tužbe proti odlukam i naredbam direktora i učiteljstva; znamenitije pak naredbe što će moć činiti samo privremeno, morajući iskati odobrenje ministarstva nauka.

§. 12. Najduže za 14 danah po svršetku svake školske godine držan će biti direktor podnieti ministarstvu nauka glavno izvještje o stanju osoblja akademije, o svam, što je isto dieovalo u obziru znanstvenom i učiteljskom, o znanstvenom, političkom i materialnom stanju zavoda, zatim sugubku (duplikat) svoga glavnoga imenika o javnih i privatnih učenikah akademickih, s običnim rubrikami, a navlastito o uspiehu obavljenih ispitah.

§. 13. Učevni predmeti, koji će se na ovoj akademiji, kad se otvori, imat predavati, sljedeći su:

1. Filozofia prava, s enciklopedičkim uvodom u pravo- i državnoznanstveni nauk;
2. Pravo kazneno i postupnik kazneni;
3. Dosada valjano pravo privatno;
4. Austrijsko građansko pravo;
5. Pravo trgovačko i mienbeno;
6. Teoria statistike, obća europejska i austrijska statistika;
7. Austrijsko državno pravo;
8. Znanosti političke;
9. Pravo rudničko;
10. Pravo crkveno;
11. Teoria postupka u parnicah građanskih s novimi zakonik, koji su u sudbenom postupanju u Hrvatskoj i Slavoniji proglašeni;
12. Razlaganje financijskih i administrativnih zakonah, izdatih za ovu krunovinu.

§. 14. Kad se u buduću nauk pravnih i državnih znanostih pretvori iz tečaja trogodišnjega u tečaj četverogodišnji, imat će se i briga, da se umnože učiteljske sile i da se shodno razšire i predavanja o pojedinih predmetih.

§. 15. Kao uredni professori zavodah ovih smatraju se u obće samo oni, i namještat će se po ovom pravilniku, koji su usljed povierenoga im učiteljstva obvezani, da iz jednoga ili više predmetah u §. 13. navedenih barem deset urah predaju na nedjelju.

Izvanredni professori oni su u obće, koji se iznimice namieste za druge predmete nego što su gori napomenuti, ili koji sa svojim namještenjem uzmu samo dužnost na sebe, da će predavati manje urah, nego je gori rečeno.

Da li će se u buduću ko professor smatrati kao uredni ili izvanredni, to će sadržavati odluku

ka njihova naimenovanja, koja će se pri ovom preustrojenju nova izdati.

Po mieri, kao što se nadje sposobnih osobah i kao što potreba bude, namiestit će se osim professorah još adjunkti i učitelji jezika s osobitim obzirom na jezike, koji se u zemlji govore.

§. 16. Platja urednih professorah iznosi 1000 for. s pravom napredovanja u plaću od 1200 i 1400 for. od deset do deset godina, računajući od dana, kad je tko imenovan za urednoga professora u ovoj akademiji.

Izvanredni professori dobivaju stalnu plaću od 600—900 for. Učitelji jezika od 300 do 600 for., a adjunkti od 400 for., svi ovi bez prava napredovanja u veću platju. Izvan toga primaju professori godišnji paušal naukovine, koji će se s obzirom na iznosak iste naukovine od vremena do vremena ustanovljivati po ministarstvu nauka u porazumljenju s ministarstvom financijskim.

Za sada ustanovljuju se ovi paušali za svakoga urednoga professora na godišnjih 100 for. sr., za izvanredne na 50 for., koji će se u dvie rate: 1. ožujka i 1. kolovoza dekursivno određivati i izplaćivati.

Ako se kojemu urednomu professoru osim učevnih strukah, za koje je namiestiti, povieri za dužje vremena još koja druga ili tretja učevna struka, to će mu se, kao što broj svakdanjih njegovih urah, u kojih predaje, naraste ovim načinom svaki dan na 2 na 3 ili 4 ure, osim njegove redovite plaće određivati još godišnja nagrada od 200—400 for., koje će u ostalom svagda zavisiti od toga, kao što se profesor izvanredno i u istinu upravljuje.

Ako nastane potreba, da se suplira koja sistemizirana učiteljska stolica, imat će suplent pravo tražiti zamieničku pristojbu, koja će se odmieriti s obzirom na inu njegovu učiteljsku službu.

§. 17. Adjunkt, koji će se polag okolnostih dati c. kr. ovoj pravoslavnoj akademiji, određen je na to, da drži beznaplatne javne korepetice verhu jedne ili druge učevne struke, ako je moguće, u drugom zemaljskom jeziku, nego u kojem predaje uredni professor; da suplira professora, koji bi kad i kad na kratje vrijeme prečen bio; da koncipovanjem i prevodjenjem na ruku bude direktoru u vođenju poslovah direktoratskih, i da se pripravlja za professuru iz jedne ili druge učevne struke.

Dobiva za to pomoć (adjutum) napomenutu u §. 16. Njegova se služba opozvati može u svako doba.

§. 18. Učenici ove c. kr. pravoslavne akademije ili su učenici javni ili privatni.

Primat će se u akademiju, ako su se za vrijeme, zakonom propisano učili s uspiehom nauke priprave, ako, počamši od školske godine 1851. do 1852. dokažu svoju zrilost izpitom o dospjelosti, položenim na ovoj akademiji ili na kojem javnom velikom gimnaziju, ili ako u ovu akademiju prelaze iz kojega sveučilišta, ili iz druge koje c. k. pravoslavne akademije.

Kako će se na ovoj akademiji obdržavati ovi izpiti o dospjelosti, izići će o tom osobiti propisi.

Učenike prima direktor.

§. 19. Privatni nauk dopušta se doduše za vrijeme još i iznimice na ovoj akademiji s istom valjanostju, koju ima nauk javni, ali samo za pri nadležnike Ugarske, Hrvatske i Slavonije, Erdelja i vojvodovine ukupno s tamškim Banatom. Ako se bude hotjelo ovaj privatni nauk ukiniti, to će se morat barem godinu danah prije obznaniiti.

§. 20. Da se komu dopusti privatni nauk na ovoj akademiji, potrebita će biti tomu dozvola banova. Ova će se davati onim samo učenicom, koji su osobitim okolnostima prečeni, polaziti javna